

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak met toepassing van artikel 8:54, eerste lid, van de Algemene wet
bestuursrecht op het hoger beroep van:

het Centraal Orgaan opvang asielzoekers,
appellant,

tegen de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats
Haarlem, van 6 oktober 2011 in zaak nr. 11/11915 in het geding tussen:

en

het COa.

1. Procesverloop

Bij besluit van 10 maart 2011 heeft het COa een verzoek van de vreemdeling om krachtens artikel 17, eerste lid, van de Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 2005 (hierna: de Rva 2005) de kosten voor het laten verrichten van een contra-expertise taalanalyse te vergoeden, afgewezen. Dit besluit is aangehecht.

Bij uitspraak van 6 oktober 2011, verzonden op dezelfde dag, heeft de rechtbank het daartegen door de vreemdeling ingestelde beroep gegrond verklaard, dat besluit vernietigd en bepaald dat het COa een nieuw besluit op het verzoek neemt met inachtneming van hetgeen in de uitspraak is overwogen. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft het COa bij brief, bij de Raad van State binnengekomen op 25 oktober 2011, hoger beroep ingesteld. Deze brief is aangehecht.

De vreemdeling heeft een verweerschrift ingediend.

Vervolgens is het onderzoek gesloten.

2. Overwegingen

2.1. Ingevolge artikel 3, eerste lid, van de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers (hierna: de Wet COa) is het COa onder meer belast met de materiële en immateriële opvang van asielzoekers.

Ingevolge het tweede lid kan de minister van Justitie (thans: de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel; hierna: de minister) het COa taken als bedoeld in het eerste lid opdragen met betrekking tot andere categorieën vreemdelingen.

Ingevolge het derde lid kan de minister regels stellen met betrekking tot verstrekkingen aan asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen als bedoeld in het tweede lid.

De Rva 2005 strekt ter uitvoering van artikel 3, tweede lid, van de Wet COa.

In artikel 3 van de Rva 2005 is bepaald aan welke categorieën asielzoekers of daarmee gelijk te stellen categorieën vreemdelingen door het COa opvang wordt geboden.

Ingevolge artikel 9, eerste lid, aanhef en onder g, omvat de opvang in een opvangvoorziening in elk geval betaling van buitengewone kosten.

Ingevolge artikel 17, eerste lid, kan een asielzoeker een vergoeding ontvangen voor buitengewone kosten, als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel g, die hij heeft gemaakt.

Ingevolge het tweede lid zijn buitengewone kosten noodzakelijke kosten die vanwege hun aard of hoogte in redelijkheid niet geacht kunnen worden door de asielzoeker zelf te worden betaald.

Ingevolge het derde lid worden buitengewone kosten slechts betaald voor zover vooraf door het COa aan de asielzoeker toestemming is

verleend voor het maken van deze kosten, met uitzondering van kosten die voortvloeien uit noodsituaties waarin geen mogelijkheid bestond tot het verzoeken om toestemming.

Ingevolge het vierde lid wordt de toestemming, bedoeld in het derde lid, uitsluitend verleend indien en voor zover de kosten noodzakelijk zijn en niet op andere wijze in de betaling kan worden voorzien.

In de toelichting op artikel 17, eerste en tweede lid, van de Rva 2005 (Stcrt. 2005, 24, p. 17) is, voor zover thans van belang, het volgende vermeld:

"Het gaat om kosten waarvan in redelijkheid geoordeeld kan worden dat zij noodzakelijk zijn. Het orgaan zal deze kosten in alle redelijkheid als buitengewoon moeten kunnen aanmerken. Voorwaarde hierbij is dat de kosten in enige mate (direct of indirect) gerelateerd zijn aan het verblijf in de voorziening of aan de (medische en mentale) situatie van betrokkene. Dat betekent dat het mogelijk is dat ook kosten vergoed kunnen worden die niet opgehangen zijn aan, of verbonden zijn met de asielprocedure."

Voorts is in de toelichting op artikel 17, derde lid, van de Rva 2005, voor zover thans van belang, vermeld:

"Het orgaan dient zo mogelijk voor het plaatsvinden van de situatie waaruit voor de asielzoeker buitengewone kosten voortvloeien aan de betrokken bewoner toestemming te hebben geven voor het maken van deze kosten. Op deze wijze wordt voorkomen dat een asielzoeker kosten maakt waarvan naderhand blijkt dat zij niet voor betaling door het orgaan in aanmerking komen."

2.2. In de enige grief klaagt het COa dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat het COa zijn besluit onvoldoende heeft gemotiveerd, omdat artikel 17 van de Rva 2005 niet in de weg staat aan het stellen van voorwaarden ten aanzien van de in te schakelen deskundige, die pas achteraf gecontroleerd worden. Daartoe voert het COa aan, onder verwijzing naar artikel 17, derde lid, van de Rva 2005, dat het zich vooraf ervan dient te vergewissen dat de voorgenomen contra-expertise redelijkerwijs kan bijdragen aan de beoordeling van de door de vreemdeling ingediende aanvraag tot verlening van een verblijfsvergunning asiel. Naar aanleiding van de uitspraak van de Afdeling van 2 september 2010 in zaak nr. 200904984/1/V1 (www.raadvanstate.nl), is het COa vooraf bij de vreemdeling gaan informeren naar de expertise van de opsteller van de contra-expertise om de noodzakelijkheid van de kosten te kunnen beoordelen, aldus het COa. Een toets achteraf zou volgens het COa zowel voor hem als de vreemdeling financiële risico's meebrengen.

2.2.1. Uit de uitspraak van de Afdeling van 16 april 2010 in zaak nr. 200903085/1/V1 (www.raadvanstate.nl) volgt dat de enkele omstandigheid dat de identiteit van de opsteller van de contra-expertise vooralsnog niet uit de contra-expertise blijkt, niet als vanzelf meebrengt dat die opsteller niet kan worden beschouwd als onafhankelijk en deskundig.

Waar het op aankomt is of controleerbaar is door wie en onder welke omstandigheden het onderzoek is verricht. Voorts volgt daaruit dat de aan die opsteller te stellen kwaliteitseisen vergen dat het een academisch opgeleide linguïst betreft met actuele kennis van de taal waarover hij/zij rapporteert, zijn/haar deskundigheid en onafhankelijkheid controleerbaar zijn, zijn/haar identiteit daartoe bij De Taalstudio bekend is en dat De Taalstudio bereid is desgevraagd het COa dan wel de rechter, desnoods onder geheimhouding, de identiteit van de opsteller mede te delen. Gelet hierop en nu artikel 17, derde lid, gelezen in samenhang met het vierde lid, van de Rva 2005 meebrengt dat het COa zich vooraf ervan dient te vergewissen dat de kosten voor het opstellen van de contra-expertise noodzakelijke kosten als bedoeld in het tweede lid van dat artikel zijn, kan de eis van het COa dat De Taalstudio vooraf inzichtelijk maakt wie op welke wijze de contra-expertise zal verrichten niet als onredelijk en onvoldoende gemotiveerd worden aangemerkt. Aldus kan door het COa vooraf worden geverifieerd of de opsteller van de contra-expertise, van wie de identiteit dan desgevraagd in beginsel aan het COa dient te worden bekendgemaakt, werkelijk onafhankelijk en deskundig is. De rechtbank heeft dit niet onderkend.

De klacht is terecht voorgedragen, maar leidt niet tot vernietiging van de aangevallen uitspraak. Reeds omdat het COa De Taalstudio niet heeft verzocht om de identiteit van de opsteller van de contra-expertise bekend te maken, kan aan het ontbreken van de identiteitsgegevens van de opsteller daarvan niet de conclusie worden verbonden dat de door hem/haar te vervaardigen contra-expertise niet als onafhankelijk en deskundig kan worden aangemerkt. Gelet hierop heeft het COa zich in het besluit niet in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de kosten voor het opstellen van een contra-expertise geen noodzakelijke kosten als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de Rva 2005 zijn, zodat dit besluit in zoverre onvoldoende is gemotiveerd.

De grief faalt.

2.3. Het hoger beroep is kennelijk ongegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden bevestigd met verbetering van de gronden waarop deze rust.

2.4. Het COa dient op na te melden wijze tot vergoeding van de proceskosten te worden veroordeeld.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

- I. bevestigt de aangevallen uitspraak;
- II. veroordeelt het Centraal Orgaan opvang asielzoekers tot vergoeding van bij de vreemdeling in verband met de behandeling van het hoger beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 437,00 (zegge: vierhonderdzevenendertig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand.

Aldus vastgesteld door mr. H.G. Lubberdink, voorzitter, en mr. M.A.A. Mondt-Schouten en mr. C.J. Borman, leden, in tegenwoordigheid van mr. C.A.M. Lustberg, ambtenaar van staat.

w.g. Lubberdink
voorzitter

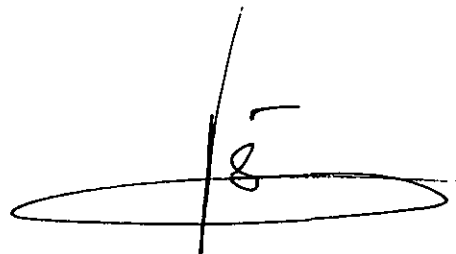
w.g. Lustberg
ambtenaar van staat

Uitgesproken in het openbaar op 8 maart 2012

587.

Verzonden: 8 maart 2012

Voor eensluidend afschrift,
de secretaris van de Raad van State,

A handwritten signature in dark ink, consisting of a large, stylized 'V' and 'S' intertwined, with a horizontal line across the middle.

mr. H.H.C. Visser

uitspraak

RECHTBANK 's-GRAVENHAGE

Sector bestuursrecht

Nevenzittingsplaats Haarlem

zaaknummer: AWB 11 / 11915

uitspraak van de enkelvoudige kamer voor vreemdelingenzaken van 6 oktober 2011

in de zaak van:

geboren op [redacted] van Somalische nationaliteit,
eiser,
gemachtigde: mr. J.G. Wiebes, advocaat te Lelystad,

tegen:

het Centraal Orgaan Opvang asielzoekers (COA),
verweerder,
gemachtigde: mr. M. Snippe, werkzaam bij het COA.

1. Procesverloop

- 1.1 Bij brief van 18 september 2010 heeft eiser aan verweerder verzocht om vergoeding van de kosten voor het laten verrichten van een contra-expertise taalanalyse. Bij besluit van 10 maart 2011 heeft verweerder de aanvraag afgewezen. Op 6 april 2011 heeft eiser hiertegen beroep ingesteld.
- 1.2 Verweerder heeft een verweerschrift ingediend.
- 1.3 De openbare behandeling van het geschil heeft plaatsgevonden op 21 juli 2011. Eiser is in persoon verschenen, bijgestaan door zijn gemachtigde. Verweerder is vertegenwoordigd door zijn gemachtigde.

2. Overwegingen

- 2.1 De rechtbank gaat bij de beoordeling uit van de volgende feiten. Eiser heeft op 15 mei 2009 een asielaanvraag ingediend. Eiser stelt afkomstig te zijn uit Zuid- of Centraal-Somalie. De Immigratie- en Naturalisatiedienst (hierna: IND) heeft vanwege gerezen twijfel aan de afkomst van eiser, het Bureau Land en Taal (hierna: BLT) een taalanalyse laten uitvoeren. Volgens het rapport taalanalyse van 20 januari 2010 is eiser, anders dan hij heeft gesteld, eenduidig niet te herleiden tot de spraakgemeenschap binnen Zuid-Somalie, omdat hij Somalisch spreekt zoals dat gangbaar is in Noord-Somalie. Eiser heeft verzocht om vergoeding van de kosten voor het laten verrichten van een contra-expertise.
- 2.2 Ingevolge artikel 17, eerste lid, Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 2005 (Rva 2005) kan een asielzoeker een vergoeding

zaaknummer: AWB 11/11915

2

ontvangen voor buitengewone kosten, bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel g van deze regeling, die hij heeft gemaakt. Ingevolge artikel 17, tweede lid, Rva 2005 zijn buitengewone kosten noodzakelijke kosten die vanwege hun aard of hoogte in redelijkheid niet geacht kunnen worden door de asielzoeker zelf te worden betaald. Voorts bepaalt het derde lid van voormeld artikel dat buitengewone kosten slechts worden betaald voor zover vooraf door het COA aan de asielzoeker toestemming is verleend voor het maken van deze kosten, met uitzondering van kosten die voortvloeien uit noodsituaties waarin geen mogelijkheid bestond tot het verzoeken om toestemming. Het vierde lid bepaalt dat de toestemming, bedoeld in het derde lid, uitsluitend wordt verleend indien en voor zover de kosten noodzakelijk zijn en niet op andere wijze in de betaling kan worden voorzien.

- 2.3 Overeenkomstig de toelichting op artikel 17 Rva 2005 (Stcrt. 3 februari 2005, nr. 24, pag. 17) maakt een asielzoeker aanspraak op vergoeding van buitengewone kosten- ingeval het gaat om kosten waarvan in redelijkheid geoordeeld kan worden dat zij noodzakelijk zijn. Het COA zal deze kosten in alle redelijkheid als buitengewoon moeten kunnen aanmerken.
- 2.4 In het bestreden besluit heeft verweerder zich – samengevat – op het standpunt gesteld dat de kosten die verbonden zijn aan het laten verrichten van een contra-expertise taalanalyse redelijkerwijs niet voor vergoeding als buitengewone kosten in aanmerking komt, nu op voorhand niet duidelijk is of de door eiser via De Taalstudio in te schakelen contra-expert voldoende onafhankelijk en deskundig is. Het vooraf overleggen van de identiteitsgegevens van de contra-expert is immers door eiser geweigerd. Daarbij heeft verweerder aangegeven dat zij uit hoofde van de krachtens artikel 17 van de Rva 2005 aan haar toekomende beoordelingsvrijheid en de met deze zelfstandige beoordeling samenhangende voorafgaande toetsing, van eiser kan verlangen dat de identiteitsgegevens van de door hem in te schakelen contra-expert aan verweerder bekend worden gemaakt. In dit kader wordt door verweerder verwezen naar een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) van 1 september 2010 (201002786/1/V1).
- 2.5 In het verweerschrift heeft verweerder – voor zover hier van belang – toegezegd ten aanzien van de identiteitsgegevens van de betreffende contra-expert geheimhouding in acht te nemen. De contra-expert hoeft bij het bekendmaken van zijn identiteit dan ook niet te vrezen voor represailles.
- 2.6 Eiser heeft in beroep aangevoerd dat verweerder ten onrechte het verzoek om vergoeding heeft afgewezen omdat de identiteitsgegevens van de contra-expert niet bekend zijn gemaakt. Volgens eiser heeft de Taalstudio zwaarwegende belangen om de identiteit van de contra-expert niet zonder meer aan verweerder prijs te geven. Verweerder zegt weliswaar toe de identiteit van de contra-expert geheim te houden, maar geeft hiervoor geen daadwerkelijke garanties of waarborgen.
- 2.7 Deze beroepsgrond slaagt niet. Daartoe acht de rechtbank het volgende redengevend. In haar uitspraak van 16 april 2010 (200903085/1/V1, LJN: BM2266) heeft de Afdeling overwogen dat de enkele omstandigheid dat de identiteit van de opsteller van de contra-expertise vooralsnog niet uit de contra-expertise blijkt, niet als vanzelf meebrengt dat die opsteller niet kan worden beschouwd als onafhankelijk en deskundig. Waar het op aankomt is of controleerbaar is door wie en onder welke omstandigheden het onderzoek is verricht. Nu verweerder ter zitting heeft aangegeven

zaaknummer: AWB 11/11915

3

dat met het overleggen van een geanoniseerd curriculum vitae van de contra-expert aan dit vereiste kan worden voldaan en verweerder in het verweerschrift de garantie heeft gegeven dat de informatie niet zal worden verstrekt aan de asielzoeker, andere derden of ketenpartners, ziet de rechtbank niet in dat de geheimhouding van de gegevens van de contra-expert niet is gewaarborgd.

- 2.8 In beroep betwist eiser voorts verweerders standpunt dat vooraf dient te worden beoordeeld of de opsteller van de contra-expertise werkelijk onafhankelijk en deskundig is en de kosten van de contra-expertise aldus als noodzakelijke kosten in de zin van artikel 17 Rva 2005 kunnen worden aangemerkt. Volgens eiser kan dit ook achteraf worden geverifieerd. De Taalstudio is in lijn met de uitspraak van de Afdeling van 1 september 2010 (201002786/1/V1) bereid de gegevens onder strikte geheimhouding te verstrekken aan de rechtbank.
- 2.9 Uit de eerdergenoemde uitspraak van de Afdeling van 1 september 2010 volgt dat verweerder in redelijkheid voorwaarden mag stellen aan de in te schakelen contra-expert. Naar het oordeel van de rechtbank staat echter, ander dan verweerder stelt, artikel 17 Rva 2005 niet in de weg aan het stellen van voorwaarden ten aanzien van de in te schakelen contra-expert, die pas achteraf gecontroleerd worden. De tekst van de Rva 2005 sluit een toekenning onder voorwaarden niet uit. Enige vorm van controle achteraf zal in de praktijk ook onontkoombaar zijn. In de zaak die ten grondslag ligt aan de uitspraak van de Afdeling van 1 september 2010 had verweerder ook zelf de voorwaarde gesteld dat de onafhankelijkheid en de deskundigheid van de desbetreffende opsteller van de contra-expertise achteraf te controleren moest zijn. Deze handelswijze heeft de Afdeling akkoord bevonden. Nu eiser heeft aangegeven dat de Taalstudio bereid is de gegevens van de contra-expert onder strikte geheimhouding aan de rechtbank te verstrekken, kleeft aan het bestreden besluit op dit punt een motiveringsgebrek.
- 2.10 Gelet op het voorgaande zal de rechtbank het beroep gegrond verklaren. Het bestreden besluit is in strijd met artikel 3:46 Algemene wet bestuursrecht (Awb) en dient om die reden te worden vernietigd.
- 2.11 De rechtbank zal verweerder opdragen een nieuw besluit te nemen.
- 2.12 De rechtbank zal met toepassing van artikel 8:75 Awb verweerder veroordelen in de kosten die eiser heeft gemaakt. De kosten zijn op grond van het Besluit proceskosten bestuursrecht € 874,- (1 punt voor het beroepschrift en 1 punt voor het verschijnen ter zitting, wegingsfactor 1). Omdat aan eiser een toevoeging is verleend krachtens de Wet op de rechtsbijstand, wordt dit bedrag op grond van artikel 8:75, tweede lid, Awb betaald aan de griffier.

zaaknummer: AWB 11/11915

4

3. Beslissing

De rechtbank:

- 3.1 verklaart het beroep gegrond;
- 3.2 vernietigt het bestreden besluit;
- 3.3 draagt verweerder op binnen een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak een nieuw besluit te nemen met inachtneming van deze uitspraak;
- 3.4 veroordeelt verweerder in de proceskosten en draagt verweerder op € 874,- te betalen aan de griffier van deze rechtbank, nevenzittingsplaats Haarlem

Deze uitspraak is gedaan door mr. B.M.A. Bataille, rechter, in tegenwoordigheid van mr. S.S.O.L. Chung A Hing, griffier. De beslissing is in het openbaar uitgesproken op 6 oktober 2011.

Afschrift verzonden op: - 6 -10- 2011

Coll:

Rechtsmiddel

Partijen kunnen tegen deze uitspraak hoger beroep instellen bij de Raad van State, Afdeling bestuursrechtspraak, Hoger beroep vreemdelingenzaken, Postbus 16113, 2500 BC, 's-Gravenhage. Het hoger beroep moet ingesteld worden door het indienen van een beroepschrift, dat een of meer grieven bevat, binnen vier weken na verzending van de uitspraak door de griffier. Bij het beroepschrift moet worden gevoegd een afschrift van deze uitspraak.

Let wel:

Gegrondverklaring van het beroep betekent niet dat eiser op alle onderdelen van het beroep gelijk heeft gekregen. Uit de uitspraak blijkt dat de rechtbank een beroepsgrond van eiser uitdrukkelijk en zonder voorbehoud heeft verworpen. Als eiser het daarmee niet eens is en wil voorkomen dat dit oordeel van de rechtbank komt vast te staan, zal hij tegen deze uitspraak hoger beroep moeten instellen.

De griffier van de rechtbank te 's-Gravenhage